WYMAGANIA EDUKACYJNE Z RELIGII DLA KLAS 1-8 SZKOŁY PODSTAWOWEJ

Dopasowane do podstawy programowej Wydawnictwa JEDNOŚĆ oraz wytycznych Wielkopolskiego Kuratora Oświaty

I. Założenia Ogólne i Funkcja Oceniania

1. Przedmiot wymagań: Ocenie podlegają wyłącznie osiągnięcia edukacyjne ucznia (jego wiedza i umiejętności religijne określone w programie wydawnictwa Jedność). Zachowanie, frekwencja czy kwestie techniczne (brak zeszytu, przyborów) nie mogą wpływać na ocenę z przedmiotu.
2. Ocenianie bieżące: Służy monitorowaniu postępów. Uczeń otrzymuje jasną informację zwrotną: co zrobił dobrze, co wymaga poprawy i w jaki sposób ma dalej pracować. Symbole pomocnicze (+/-) nie są automatycznie przeliczane na stopnie.
3. Ocena klasyfikacyjna: Stanowi podsumowanie poziomu opanowania wymagań. Ustala ją nauczyciel - nie jest ona automatycznym wynikiem średniej arytmetycznej ani ważonej z dziennika elektronicznego.

II. Kryteria Oceniania

Uczeń otrzymuje daną ocenę klasyfikacyjną, jeśli spełnia wymagania na tę ocenę oraz wymagania na wszystkie oceny niższe.

Ocena dopuszczająca
Uczeń z pomocą nauczyciela potrafi odnieść się do podstawowych pojęć i znaków religijnych:
- Rozpoznaje podstawowe symbole chrześcijańskie, święte miejsca (kościół, ołtarz) i gesty liturgiczne.
- Wskazuje najważniejsze postacie biblijne (Jezus, Maryja, Józef, Mojżesz).
- Zna pamięciowo i potrafi odmówić z pomocą nauczyciela lub rówieśników podstawowe modlitwy przypisane do danego poziomu klasowego.
- Potrafi podać termin i główny powód świętowania Bożego Narodzenia oraz Wielkanocy.
- Odpowiada na proste pytania zamknięte dotyczące tematu lekcji na podstawie ilustracji lub tekstu w podręczniku Jedności.

Ocena dostateczna
Uczeń samodzielnie odtwarza podstawowe wiadomości i rozumie ich sens:
- Samodzielnie wyjaśnia pojęcia kluczowe dla programów Jedności (np. parafia, Kościół jako wspólnota, sakrament, Dekalog, sumienie).
- Poprawnie odmawia modlitwy przewidziane programem dla danej klasy.
- Samodzielnie wyszukuje wskazane sigla biblijne w Piśmie Świętym.
- Wymienia warunki dobrej spowiedzi (klasy 3-8) oraz wymienia 10 Przykazań Bożych i 7 Sakramentów Świętych.
- Potrafi krótko streścić opowiadanie biblijne lub przypowieść prezentowaną na lekcji.

Ocena dobra
Uczeń potrafi zastosować wiedzę religijną w praktyce i dostrzega powiązania między pojęciami:
- Wyjaśnia strukturę i znaczenie poszczególnych okresów w roku liturgicznym Kościoła.
- Analizuje teksty biblijne (wskazuje główne przesłanie przypowieści, powołania czy wydarzenia zbawczego).
- Charakteryzuje postawy moralne poznanych świętych i bohaterów biblijnych, potrafiąc wskazać ich cechy jako wzór do naśladowania we współczesnym świecie.
- Opisuje przebieg, skutki i znaki widzialne poszczególnych sakramentów.
- Potrafi logicznie uzasadnić, dlaczego chrześcijanin podejmuje określone wybory moralne w oparciu o przykazanie miłości Boga i bliźniego.

Ocena bardzo dobra
Uczeń wykazuje się samodzielnością myślenia, integruje wiedzę z różnych działów i biegle posługuje się terminologią:
- Samodzielnie interpretuje i komentuje przesłanie czytań liturgicznych oraz perykop Ewangelii w kontekście wyzwań współczesnego człowieka.
- Wykazuje pełną, usystematyzowaną wiedzę na temat historii zbawienia (Stary i Nowy Testament) oraz nauki Kościoła zawartej w podręcznikach Jedności.
- Wyjaśnia złożone zagadnienia teologiczne i dogmatyczne (np. Trójca Święta, łaska uświęcająca, natura Kościoła) na poziomie adekwatnym do klasy.
- Bez błędów posługuje się terminologią biblijną, teologiczną i liturgiczną.
- Samodzielnie formułuje wnioski, przygotowuje wypowiedzi argumentacyjne lub realizuje zadania projektowe (np. prezentacje, referaty).

Ocena celująca
Uczeń wykazuje pasję poznawczą, samodzielnie zdobywa wiedzę i wykracza poza ramy podręcznika:
- Posiada wiedzę religijną, biblijną lub historyczno-kościelną znacząco wykraczającą poza materiał podstawowy podręczników wydawnictwa Jedność dla danej klasy.
- Dostrzega i samodzielnie analizuje głębokie powiązania między religią, historią, literaturą a sztuką chrześcijańską.
- Reprezentuje szkołę i odnosi sukcesy w diecezjalnych lub kuratoryjnych konkursach wiedzy religijnej (np. konkursy biblijne, misyjne, liturgiczne) LUB realizuje autorskie, nieszablonowe projekty badawczo-edukacyjne z zakresu teologii lub duchowości.

III. Szczegółowe Kręgi Tematyczne i Efekty Uczenia się (Wyd. Jedność)

Klasy 1-3
- Uczeń wie i rozumie: Bóg jest Stwórcą świata; Jezus przyszedł, aby nas zbawić; Kościół to dom Boga i wspólnota ludzi wierzących; czym jest grzech (złe postępowanie) i Boże przebaczenie.
- Uczeń potrafi: poprawnie wykonać znak krzyża; przyjąć modlitewną postawę; wymienić dary, jakie otrzymujemy od Boga; wskazać na obrazkach wyposażenie świątyni; (w klasie 3) samodzielnie zrobić rachunek sumienia i podać formułę spowiedzi świętej.

Klasy 4-6
- Uczeń wie i rozumie: jak dzielimy księgi biblijne; jakie znaczenie mają przymierza Boga z ludźmi (Noe, Abraham, Mojżesz); jaka jest struktura Mszy Świętej (Liturgia Słowa, Liturgia Eucharystyczna); znaczenie przykazań w życiu codziennym.
- Uczeń potrafi: odszukać konkretne wersety w Biblii za pomocą siglów; wyjaśnić istotę i skutki każdego z 7 sakramentów; wskazać kolory szat liturgicznych i przyporządkować je do okresów w roku kościelnym; opisać zadania proroków.

Klasy 7-8
- Uczeń wie i rozumie: kim jest Duch Święty i jakie są Jego dary; jakie są prawa sumienia i zasady moralności chrześcijańskiej; na czym polega obrona wiary i dawanie świadectwa; jaka jest odpowiedzialność człowieka za świat, życie i drugiego człowieka.
- Uczeń potrafi: uzasadnić potrzebę przyjmowania sakramentów w dorosłym życiu; krytycznie ocenić postawy aspołeczne i niemoralne w świetle Ewangelii; zdefiniować pojęcie powołania (małżeńskie, kapłańskie, zakonne, do samotności); wyjaśnić strukturę Wyznania Wiary (Credo).

IV. Sposoby Sprawdzania Osiągnięć (Zgodnie ze Statutem Szkoły)

Weryfikacja stopnia opanowania powyższych wymagań odbywa się poprzez:
- Rozmowy dydaktyczne i odpowiedzi ustne - badające zrozumienie problemu.
- Krótkie formy pisemne/sprawdziany - weryfikujące wiedzę o faktach, pojęciach i tekstach biblijnych.
- Prace projektowe - indywidualne lub grupowe (np. plakaty).
- Praca z tekstem - analiza fragmentów Pisma Świętego, Katechizmu Kościoła Katolickiego lub tekstów źródłowych zawartych w podręcznikach Jedności.

V. Indywidualizacja i Dostosowanie Wymagań

Dla uczniów z udokumentowanymi specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (orzeczenia, opinie PPP) lub na podstawie bieżącej obserwacji nauczyciela, dostosowuje się metody i formy sprawdzania wiedzy (bez obniżania celów podstawy programowej):
- Ograniczenie ilości pamięciowego materiału tekstowego na jeden raz (np. zdawanie modlitw partiami).
- Pozwolenie na formę ustną sprawdzianu w przypadku trudności z pisaniem.
- Stosowanie pytań pomocniczych, planów wypowiedzi oraz urozmaiconych środków wizualnych (kart pracy Jedności, ilustracji, schematów).
- Wydłużenie czasu na wykonanie zadań klasowych.